

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/59/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7107216474
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7107216474.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Husivargu a sudcov JUDr. Moniky Koščovej a JUDr. Viktórie Midovej v spore žalobkyne I. F., narodenej XX.XX.XXXX, bytom v S., K. S. Č.. XX, zastúpenej JUDr. Pavlom Kissom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Štúrova č. 20 proti žalovanému Y. F.Á., narodenému XX.XX.XXXX, bytom v S., Č. Č.. XX, zastúpenému JUDr. Veronikou Kítovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Štúrova č. 20, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 02.12.2014 č. k. 15C/113/2007-991 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo len „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 02.12.2014 č. k. 15C/113/2007-991 vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo tak, že nehnuteľnosť - záhradu o výmere 789 m² parc. č. 412/6 k. ú. E., obec Košice - Dargovských hrdinov, okres Košice III, zapísanú na LV č. XXXXX (správne LV č. XXXXX - poznámka odvolacieho súdu), Správy katastra Košice prikázal do podielového spoluvlastníctva žalobkyne v podiele 1/2 a žalovaného v podiele 1/2. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie jej podielu sumu 41.386 € do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania a trovách štátu si súd vymienil rozhodnúť samostatným uznesením.

2. Predmetom konania je vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré vzniklo dňa 28.4.1989 uzavretím manželstva a zaniklo rozvodom. Manželstvo žalobkyne a žalovaného bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Košice č. k. 24C/54/2002-96 zo dňa 26.4.2004, ktorý nadobudol právoplatnosť 16.7.2004.

3. Predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov je záhrada o výmere 789 m² parc. č. 412/6 k. ú. E. zapísaná na LV č. XXXXX, prístavba k rodinnému domu na Č. T. Č.. XX v Košiciach, mladomanželská pôžička vo výške 50.000,- Sk nadobudnutá 11.12.1990, zmluva o pôžičke zo dňa 1.11.1991 vo výške 100.000,- Sk a zmluva o pôžičke na sumu 100.000,- Sk poskytnutá zo Slovenskej štátnej sporiteľne, životné poistenie žalovaného uzavreté v Prvej Česko-Slovenskej poisťovni, a.s., investície do spoločnosti Horizont Slovakia, a.s. vo výške 4.249 € a do BMG Invest, s.r.o. suma 3.319 €, všeobecná hodnota podniku STROJTAS, s.r.o. a hodnota firmy Y. F. - Požičovňa strojov.

4. Všeobecná hodnota záhrady bola zistená na základe znaleckého posudku H.. X. Č. č. 10/2009 v spojení s odborným vyjadrením č. 12/2009 a ustálená na sumu 19.900 €. Všeobecná hodnota prípojky vody a prípojky elektrickej energie nachádzajúca sa na (tejto) parcele č. 412/6 bola ohodnotená sumou 16.800 €.

5. Všeobecná hodnota investícií do rodinného domu s dvorom na Č. T. Č.. XX v Košiciach na LV č. XXXX ako parcela č. 2440/1 - zastavaná plocha o výmere 279 m², dom súp. č. XXXX k. ú. Severné Mesto ku dňu vypracovania znaleckého posudku H.. Š. č. 10/2012 v spojení s doplnkom k znaleckému posudku č. 1/2013 a so stavom ku dňu zániku BSM, t.j. 16.7.2004 predstavuje 123.594 €.

6. Mladomanželská pôžička vo výške 50.000,- Sk zo dňa 11.12.1990 bola splácaná žalovaným v splátkach po 350,- Sk mesačne počas trvania manželstva.

7. Pôžičky zo dňa 1.11.1991 vo výške 100.000 Sk a 100.000 Sk splácali strany sporu spoločne počas trvania manželstva. Okresný súd konštatoval, že žalovaný tvrdil, že finančne sa na vrátení pôžičiek podieľal aj brat B. F., ktorý mal platiť stavebnú pôžičku vo výške 500,- Sk mesačne. Iným dôkazom, než výpoveďou svedka túto skutočnosť žalovaný nepreukázal a svedok nevedel jednoznačne špecifikovať, akú finančnú čiastku mal vrátiť.

8. Životné poistenie žalovaného uzavreté v Prvej Česko-Slovenskej poisťovni, a.s. Košice bolo splácané žalobkyňou vo výške 234,- Sk mesačne počas trvania manželstva, investície do BMG Invest, s.r.o. a Horizont Slovakia, a.s. boli realizované zo spoločných prostriedkov a investície realizoval žalovaný.

9. Všeobecná hodnota podniku STROJTAS, s.r.o., ktorého počas trvania manželstva bol konateľom žalovaný, predstavuje na základe znaleckého posudku č. 2/2014 vypracovaného súdnym znalcom Košice Audit, s.r.o. sumu 4.650 €. Znalec pri vyhotovení znaleckého posudku konštatoval, že mal k dispozícii účtovné doklady a daňové priznania žalovaného za stanovené obdobie. Žalovaný platil tzv. paušálnu daň a z tejto dane nie je možné jednoznačne vyhodnotiť výšku čistého majetku. Z vyjadrenia súdneho znalca vyplynulo, že hodnotu firmy Y. F. - Požičovňa strojov nebolo možné stanoviť, nakoľko nebolo možné identifikovať jednotlivé položky dlhodobého majetku vzhľadom na neexistenciu takejto evidencie.

10. Právne vec posúdil podľa § 143, § 144, § 145 ods. 1, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1, 3, § 150 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

11. Okresný súd vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu tak, že záhradu s prípojkou vody a elektrickej energie nachádzajúcej sa na parc. č. 412/6 zapísanej na LV č. XXXXX k. ú. E. prikázal do podielového spoluvlastníctva oboch strán sporu, každému v jednej polovici, v záujme hospodárneho využitia nehnuteľnosti, ktorú v súčasnosti nikto zo strán sporu neužíva.

12. Zároveň súd konštatoval, že žalovaný nadobudol za trvania manželstva z prostriedkov patriacich do BSM obchodný podiel spoločnosti STROJTAS s.r.o.. Jeho hodnota ustálená znaleckým dokazovaním je súčasťou BSM, a preto bol predmetom vyporiadania.

13. Hodnota investícií do prístavby rodinného domu bola stanovená znaleckým posudkom tak, že výška investícií, ktorú určil v znaleckom posudku a jeho doplnku znalec, vychádza z platných noriem a platnej metodiky so stavom ku dňu zániku BSM. Znalec však pripustil, že mohlo byť použité menšie množstvo materiálu, keďže stavba bola stavaná stranami sporu svojpomocne a žalovaný namietal, že znalcom bolo započítané do nákladov väčšie množstvo materiálu.

14. Strany sporu na pojednávaní dňa 11.11.2014 zhodne vyhlásili, že hnutelné veci uvedené žalobkyňou v návrhu na začatie konania a žalovaným vo vyjadrení zo dňa 30.4.2008 do rozsahu BSM nezahrňujú pre ich nízku zostatkovú hodnotu.

15. V súlade s § 150 OZ, cena všetkých vecí patriacich do BSM predstavuje 82.772 €. Pozostáva zo sumy: 61.797,31 € (hodnota investície do domu, z ktorej polovicu zaplatil otec žalovaného, čo bolo preukázané výpoveďou svedka H.. F. F., otca žalovaného, svedkov S. U. W. - susedov B. F., brata žalovaného) + 3.319 € + 4.249 € + 458 € + 4.650 € + 1.660 € + 6.639 €. Každá zo strán sporu mala dostať majetok v hodnote polovice, teda 41.386 € z dôvodu, že žiadna zo strán sporu nepreukázala, že sa vyššou mierou pričinila o nadobudnutie majetku, a iné vyporiadanie nevyplýva zo zisteného skutkového stavu.

16. Súd konštatoval, že žalovaný nepreukázal, aby žalobkyňa nepracovala a nestarala sa o domácnosť, aby finančné prostriedky míňala na seba a na alkohol, a preto je žalovaný povinný na vyrovnanie podielu žalobkyni zaplatiť sumu 41.386 €.

17. O trovách konania a trovách štátu si súd vymienil rozhodnúť samostatným uznesením do 10 dní po právoplatnosti rozsudku.

18. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

19. Priznanú náhradu na vyrovnanie podielu v sume 41.386 € považovala za nedostatočnú a neprímerane nízku. Žiadala, aby jej bola priznaná pôvodne uplatňovaná suma. V doplnenom odvolaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 9.2.2015 uviedla, že súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

20. Konštatovala, že nesúhlasí so všeobecnou hodnotou podniku spoločnosti STROJTAS, s.r.o. a s hodnotou požičovne strojov (SZČO) 0 €. Uviedla, že znalec vychádzal pri vyhotovení znaleckého posudku z jediného dokladu, ktorý mu žalovaný bol ochotný predložiť, a to je súvaha a výsledovka, z ktorej vyplýva, že na finančných účtoch k 31.12.2003 bol zostatok v hotovosti 24.397,53 €. Žalovaný neposkytol znalcovi žiadnu evidenciu majetku na evidenčných kartách, daňové opisy majetku STROJTAS, s.r.o. si uplatnil vo vysokej sume 60.000,- Sk. Znalec konštatoval, že mu nebola predložená zo strany žalovaného žiadna dokladová inventúra, žiadne inventárne karty nadobudnutého dlhodobého majetku, žiadne výpisy z bankového účtu, pokladničná kniha, preto uzavrel hodnotenie bez „uzretia“ jediného dokladu, iba na základe súvahy a výsledovky, kde opísal stavy bez akejkoľvek auditorskej reálnej kontroly.

21. Rovnako nesúhlasila so znaleckým posudkom, kde bola ustálená cena Požičovne strojov - Y. F. na výšku 0 €. Uviedla, že žalovaný predložil iba daňové priznanie za rok 2003, kde zaplatil paušálnu daň 50%; nepredložil žiadnu evidenciu hmotného a nehmotného majetku, ani knihy pohľadávok a záväzkov. Uviedla, že v roku 2001 osobne písala pre Požičovňu strojov doklad na počítači, ktorý mal slúžiť ako príloha k daňovému priznaniu za rok 2001, kde okrem iného bolo napísané nákup stavebných strojov 120.000,- Sk. V daňovom priznaní 2003 bola príloha k daňovému priznaniu a doložené rukou odporcu napísaná príloha, kde odporca priznáva čistý zisk z pokladni k 31.12.2003 sumu 161.888,- Sk. Z uvedeného vyplýva, že žalobkyňa preukázala, že polovica z firmy STROJTAS, s.r.o. má hodnotu 12.198 € a polovica z firmy Požičovňa strojov - Y. F. 4.678 €, teda 16.876 €.

22. Žalobkyňa zároveň nesúhlasila s rozdelením finančnej hodnoty prístavby k rodinnému domu rovným dielom medzi štyri osoby. Uviedla, že splácala splátky stavebných úverov tak, že z výplaty chodila vkladať do banky hotovosť osobne, čo preukázala vkladovými lístkami a výpismi z banky. Žalobkyňa uviedla, že zo stavebnej pôžičky poskytnutej dňa 11.12.1990 v sume 100.000,- Sk sama zaplatila bez akejkoľvek pomoci manžela a jeho brata sumu 51.500,- Sk, t.j. 1.709,48 €. Zo stavebnej pôžičky poskytnutej 1.11.1991 v sume 100.000,- Sk (3.319,39 €) sama zaplatila sumu 41.400,- Sk, t.j. 1.374,23 € a jej otec Ján Kalič jej prispel hotovosťou 30.000,- Sk, t.j. 1.000 €, ktorú odovzdala žalovanému na prístavbu domu. Výpočet jej investícií do cudzej nehnuteľnosti tak predstavuje spolu 122.900,- Sk, čo je 61,5% podiel splátok zo stavebných pôžičiek. Prístavba rodinného domu bola znaleckým posudkom ohodnotená na 115.000 €, žiada preto žalovaného, aby jej vyplatil alikvótnu čiastku 61,5% podielu z ceny ňou financovanej prístavby, čo po prepočítaní predstavuje 70.725 €.

23. Konštatovala, že poslednú splátku stavebnej pôžičky uhradila 25.5.2014, teda mesiac pred právoplatnosťou rozvodového rozsudku. Napriek tomu bolo rozhodnuté o vypratání nehnuteľností jej osobou a žalovaný ju vyhodil z prístavby (vonku).

24. Uviedla, že s rozdelením vyplatenia za rodinný dom na štyri rovnaké časti súhlasí iba v tom prípade, ak by stavbu ohodnotil súdny znalec kompletne ako celok, t.j. rodinný dom spolu s prístavbou tak, aby sa ohodnotila všeobecná trhová hodnota rodinného domu spolu. Takýto veľký štvorpodlažný, podpivničený rodinný dom na hlavnom ťahu v Čermeli má hodnotu 270.000 €, z toho pozemok, na ktorom stavba stojí, má hodnotu 28.000 €. Podotkla, že znalec v posudku ohodnotil iba cenu materiálu a cenu stavebných

prác osobitne na starom rodinnom dome, kde opravu a prestavbu vraj platil otec F. F. spolu v sume 8.593,66 €. Znalec osobitne oddelil náklady na prístavbu, kde ocenil materiál a cenu práce na 115.000 €, z ktorej si uplatňuje podiel 61,5% z ceny ňou financovanej prístavby, t.j. 70.725 €.

25. Poznamenala, že F. F. (otec žalovaného) nepreukázal žiadnu výšku hotovosti, o ktorej tvrdil, že ňou disponoval. Na opravu nemal peniaze, iba invalidný dôchodok. Uviedla, že otec žalovaného s manželkou museli opraviť starý rodinný dom, nikdy neplánovali postaviť tak veľkú prístavbu.

26. Ďalej uviedla, že z dedičstva po neb. matke žalovaného Q. F. mohol otec žalovaného získať maximálne 15.000 Kčs. Jedinou vyššou finančnou hodnotou dedičstva bola polovica rodinného domu v Čermeli, ktorý dedičia obývali. Dedičia tam zostali naďalej bývať, a preto z neho bola žalovanému vyplatená hotovosť 0,- Kčs. Predmetom dedičstva bola vinica na parc. č. 1169/1 v obci B. I., záhrada v hone E., ktorú F. F. predal za 8.000,- Kčs, na preukázanie čoho predložila fotokópiu kúpno predajnej zmluvy z 28.07.1984. Nevedela uviesť, čo sa stalo s ďalším predmetom dedičstva a to záhradou v obci B. I., parc. č. 1169/2. Predmetom dedičstva bola aj 1 rodinného domu v Č., ktorého hodnota bola ustálená súdnym znalcom na 18.922 Kčs. Otec žalovaného mal právo na výplatu 1 hodnoty, t.j. 4.729,- Kčs.

27. Čo sa týka dedičstva z Ameriky, uviedla, že viackrát vyzývala žalovaného, aby dokladoval hodnotu dedičstva získaného z Ameriky súdu, ale neurobil to z dôvodu, že hodnota dedičstva bola (smiešne) zanedbateľne nízka.

28. Konštatovala, že F. F. nemá žiaden právny nárok, aby mu bola prisúdená finančná časť jedna štvrtina z ňou financovanej prístavby. Rovnako nesúhlasila s tým, že brat žalovaného Viktor má finančný nárok na prístavbu tiež v čiastke jedna štvrtina zo sumy 115.000 € z dôvodu, že brat B. F. začal platiť v roku 2004 za Y. v čase, keď už ona prestala platiť, pretože bola vyprataná z prístavby súdnym rozhodnutím.

29. K mladomanželskej pôžičke uviedla, že pôžičku platila od 1.1.1990 do 25.5.2004 sama a zaplatila aj s úrokmi sumu 1.870,47 €. Z mladomanželskej pôžičky nakúpili domáce spotrebiče, kombinovanú chladničku, kuchynskú linku, práčku, elektricko-plynový sporák, atď., a všetko zostalo v rodinnom dome (do dnešného dňa) žalovanému.

30. Po sumarizácii jednotlivých položiek uviedla, že žiada, aby súd prikázal žalovanému vyplatiť žalobkyni 61,5% z ceny prístavby, čo predstavuje 70.725 €, vyplatenie celej čiastky ňou zaplatenej životnej poisťky pre žalovaného sumu 458,28 €, polovicu hodnoty vyplatených úrokov z vkladu z rodinných financií (úroky vyplatené 120.000,- Sk), žiadaná polovica teda predstavuje 1.991,60 €. Čo sa týka hodnoty firmy STROJTAS, s.r.o. uviedla, že majetok spoločnosti k 31.12.2003 predstavoval 24.397,53 €, z čoho je v pokladni na účte hotovosť 24.132 € a na bankovom účte 265,55 €, uvedené vyplýva zo súvahy. Čo sa týka spoločnosti Požičovňa strojov, konštatovala, že žalovaný žiadne dane, ani odvody štátu neplatil, a spoločnosť mala tržby minimálne 5.311 €. Navrhla, aby z týchto dvoch hodnotených podnikov jej bola vyplatená symbolická suma spolu len 6.000 €, nakoľko opätovné znalecké dokazovanie by značne predĺžilo súdny spor.

31. Na základe uvedeného teda žiadala, aby jej žalovaný vyplatil sumu 80.109 €, ktorá pozostáva zo sumy 70.725 € ako alikvótna čiastka 61,5% investovaná do cudzej nehnuteľnosti, suma 458 € ako vrátenie investície do životnej poisťky cudzej osobe, suma 1.991 € ako polovičná hodnota sumy 3.983,27 € vrátených z BMG, suma 6.000 € ako vyplatenie symbolickej sumy z firiem STROJTAS, s.r.o. a Požičovňa strojov, a suma 935 € ako polovica ňou zaplatenej mladomanželskej pôžičky z celej sumy 1.870 €.

32. Proti rozsudku podal aj žalovaný v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie. Odvolanie odôvodnil ustanovením § 205 ods. 2 písm. a/, b/, c/, d/, e/ O.s.p..

33. Konštatoval, že rozsudok je nepreskúmateľný a zmätočný. Nesúhlasil s určením hodnoty prístavby k rodinnému domu, ani s prikázaním záhrady k. ú. Furča do podielového spoluvlastníctva strán sporu. Zároveň nesúhlasil s tým, že do BSM boli zahrnuté investície do BMG Invest a Horizontu, s určením

životnej poisťky do BSM, so spôsobom vyporiadania pôžičiek a s určením, že je povinný vyplatiť žalobkyni sumu 41.386 €.

34. Čo sa týka ohodnotenia investícií do prístavby rodinného domu, konštatoval, že vyslovil svoj nesúhlas so znaleckým posudkom už v priebehu konania, a to z dôvodu, že znalec použil v znaleckom posudku väčšie množstvo materiálu, než v skutočnosti reálne bolo použitých. Znalec do zhodnotenia prístavby pripočítal aj DPH, pričom znalec neuvažoval o tom, koľko materiálu na stavbu použili, a je zrejmé, že stavba mala a aj teraz má inú hodnotu, a nie hodnotu, akú znalec vypočítal. Určenie hodnoty prístavby prispelo k umelému neprimeranému zvýšeniu hodnoty podstatnej zložky BSM a tým aj umelému zvýšeniu hodnoty celého BSM. Konštatoval, že za účelom objektivity rozhodovania mal súd nariadiť znalcovi doplniť posudok alebo určiť nového znalca, ktorý by vyčíslil skutočnú hodnotu investícií. Konštatoval, že súd uveril výpovedi jeho otca, že prístavbu financoval polovicou - 50%, avšak nevzal do úvahy výpoveď jeho brata B. F., že sám investoval do stavby tak, že splácal polovicu mladomanželskej, aj polovicu stavebnej pôžičky. Nevedel uviesť, presne koľko vyplatil, nakoľko nenašli dôkaz, ale peniaze poukazoval brat priamo na účty pôžičiek v banke v rokoch 2004 až 2006, lebo je spoluvlastníkom nehnuteľnosti. V decembri 2014 pri upratovaní pivnice našiel písomnosti, medzi ktorými boli aj rôzne výpisy z banky, preto až teraz predložil tieto dôkazy. Dôkazy o tom, že brat B. prispel polovičnou finančnou čiastkou na splatenie pôžičky mladomanželskej aj stavebnej, ktoré mal so žalobkyňou, a boli poskytnuté Slovensko sporiteľňou, bez vlastnej viny nemohol predložiť skôr. Žalobkyňa klamala, ak tvrdila, že všetky pôžičky splácala sama po dobu 10 rokov. Tvrdil, že 50% pôžičiek splatil B. F.Á. a 50% splatil žalovaný spolu so žalobkyňou.

35. Pri vyporiadaní záhrady, nesúhlasil s jej prikázaním do podielového spoluvlastníctva, pretože takéto rozhodnutie má za následok ďalšie súdne konania z dôvodu, že nemá k záhrade prístup. Žalobkyňa je spoluvlastníčkou prístupovej cesty. Záhrada nemá samostatný vchod. Do záhrady sa možno dostať iba cez susednú záhradu a spoluvlastníkom tejto parcely, cez ktorú by bol možný prístup do predmetu sporu, je žalobkyňa spolu so svojim bratom. Na preukázanie týchto skutočností priložil LV č. XXXXX (správne LV č. XXXXX poznámka odvolacieho súdu) k. ú. Furča. Uviedol, že súd svojim rozhodnutím spôsobil, že k záhrade nemá prístup, aj keď je spoluvlastníkom a vzhľadom na správanie sa žalobkyne bude nemožné záhradu predať alebo inak vyporiadať. Preto rozhodnutie o prikázaní záhrady v k. ú. Furča do podielového spoluvlastníctva strán sporu je rozhodnutím v rozpore nielen s právom, ale predovšetkým v rozpore s dobrými mravmi.

36. Pokiaľ ide o investície do BMG Invest a do Horizontu, uviedol, že žalobkyňa nepreukázala, že z týchto investícií dostávali peniaze. V skutočnosti dostal iba 120 €, a z toho je ochotný žalobkyni vyplatiť polovicu. Z BMG Invest nedostali žiadne finančné prostriedky. Preto rozsudok v časti, že do BSM patrí 3.319 € a suma 4.249 € nemá oporu v dôkazoch a je zmaťochý.

37. K životnej poisťke poznamenal, že bola uzavretá počas manželstva a zanikla dňa 10.4.2012. Predložil dôkaz o tom, že z tejto poisťky nedostal žiadne peniaze. Rozsudok, ktorým súd zahrnul do BSM sumu 458 € z titulu životnej poisťky, je rovnako nepreskúmateľný a zmaťochý.

38. Tvrdil, že sa nedá preskúmať, ako súd dospel k záveru, že do spoločného majetku patrí suma 6.639 €. Uviedol, že ak ide o pôžičky, tak tie boli ohodnotené v investíciách. Časť pôžičiek bola splatená počas manželstva, časť splácal sám po rozvoде, a to obidve pôžičky. Preto nevedel, z akého dôvodu má 6.639 € patriť do spoločného majetku a prečo, keď sám platil časť týchto pôžičiek má ešte raz vyplatiť na žalobkyňu.

39. Konštatoval, že z hodnoty firmy STROJTAS, s.r.o. je ochotný žalobkyňu vyplatiť.

40. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že mala výhrady voči znaleckému posudku ohľadne ohodnotenia v investícii do prístavby, keď znalec nezahrnul montáž záchodových mís v hodnote 29 € a hodnotu samotnej záchodovej misy kombi štandard 164 € + DPH do znaleckého posudku. Tieto jej námietky síce uznal, ale pochybil v znaleckom posudku; chybu však neopravil a cenu nenavýšil. Súhlasila však s vyplatením tejto nízkej hodnoty sumy za prístavbu zo 115.000 € z dôvodu, že ak by trvala na určení ďalšieho znalca, ktorý by komplexne ohodnotil celú stavbu ako celok, teda rodinný dom spolu s prístavbou, tak by sa predĺžila doba súdneho sporu.

41. K mladomanželskej pôžičke a k tvrdeniu, že aj B. F. platil mladomanželskú pôžičku, uviedla, že to bola jeho dohoda so žalovaným, nakoľko žalovaný nemal založený vlastný účet a poveril svojho brata Viktora, aby pokračoval v platbe za jeho osobu, pretože ona po súdnom príkaze, aby vypratala nehnuteľnosť, prestala platiť. Brat žalovaného B. nikdy nevkladal peniaze priamo na účty pôžičiek, nedá sa to, neexistovala žiadna taká možnosť. Preto žalovaný v tejto súvislosti klame. K splácaniu stavebnej pôžičky a mladomanželskej pôžičky uviedla, že zo stavebnej pôžičky poskytnutej dňa 11.12.1990 vo výške 100.000,- Sk zaplatila od 12.1.1994 do 25.5.2004 sumu 51.500,- Sk. Dôkazy sú založené v spise. Zo stavebnej pôžičky poskytnutej 1.11.1991 v sume 100.000,- Sk zaplatila sama do 25.5.2004 sumu 41.400,- Sk. K mladomanželskej pôžičke poskytnutej v roku 1989 v sume 50.000,- Sk, uviedla, že posledná jej splátka bola zaplatená 25.5.2004 a za obdobie od 1.1.1990 do 25.5.2004 uhradila 56.350,- Sk, t.j. 1.870 €. Súdu doložila 105 kusov výpisov z bánk už v roku 2009. K tvrdeniu žalovaného, že 50% pôžičiek uhradil brat Viktor a 50% platil žalovaný a žalobkyňa a 50% platil otec F., t.j. spolu 150% konštatovala, že žalovaný sa už naozaj nevie vynájsť, aby zmiatol a oklamal súd. Čo sa týka záhrady, navrhla ponechať záhradu v „BSM“ s tým, že ju predajú dodatočne. Túto záhradu ponúkla na predaj realitnej kancelárii, zatiaľ bez odozvy. Uviedla, že záhrada má hodnotu podľa znaleckého posudku 19.900 €, znalec nikdy neurčil hodnotu záhrady na 35.548,50 €. Žalovaný sa snažil navýšiť cenu záhrady, a prinútil znalca, aby ohodnotil osobitne aj cenu prípojok vodovodnej a elektrickej. Znalec cenu prípojok určil; na súde však vypovedal, že cena za pozemok je 19.900 € a ostáva nezmenená, pretože prípojka sama o sebe je nepredajná, ale zvyšuje sa šanca a možnosť predaja tejto záhrady pred inou, ktorá nemá ani vodu, ani elektrinu.

42. K životnej poisťovni žalovaného v Prvej Česko-Slovenskej poisťovni uviedla, že za obdobie od 12.2.1999 do roku 2002 uhradila sumu 13.806,- Sk. Dôkazy sú založené v súdnom spise. Žiadala o vyplatenie celej čiastky ňou zaplatenej pre cudziu osobu, t.j. 458,28 €. Čo sa týka BMG, uviedla, že v spise je 28.11.2014 založený dôkaz, že žalovanému bola vyplatená suma úrok 48% z BMG vkladu 100.000,- Sk od 28.5.1999, nie suma 120 €, ale suma 120.000,- Sk, teda 3.983,27 €. Z toho žiada vyplatiť polovicu sumu, čo je 1.991 €.

43. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne zotrval na svojom odvolaní a jeho dôvodoch. Na podporu a spresnenie svojho odvolania poukázal na rozhodnutia Najvyšších súdov SR a ČR, ktoré v podaní špecifikoval. Poukázal na to, že žalobkyňa počas manželstva investovala (spolu s bývalým manželom) do jeho majetku sumu 200.000,- Sk z dvoch stavebných pôžičiek. V prípade tejto investície ide o vnos žalobkyne do majetku odporcu a preto mal súd postupovať vzhľadom na judikatúru, ktorú špecifikoval a pri určení výšky náhrady toho, čo každý z manželov vynaložil na spoločný majetok, mal prihliadnuť na zníženú redukovanú hodnotu veci v dôsledku jej spoločného užívania. Žalobkyňa má právo požadovať, aby sa suma, ktorú vložila do BSM, započítala do BSM a aby sa vporiadala. K požiadavke žalobkyne, aby súd zahrnul do BSM aj sumu, ktorou prispel k rekonštrukcii rodinného domu žalovaného jej otec X.Á. S., uviedol, že žalobkyňa od začiatku konania žiadala, aby boli do BSM zahrnuté aj investície do rodinného domu, ktoré boli realizované zo spoločných prostriedkov. Prvýkrát žalobkyňa uviedla, že jej otec prispel sumou 30.000,- Sk na rekonštrukciu domu vo svojom vyjadrení zo dňa 31.5.2012. Následne na pojednávaní 12.9.2013 vypovedala svedkyňa P., že do rekonštrukcie prispel žalobkyňin otec sumou 40.000,- Sk. Vzhľadom na judikatúru poukázal na skutočnosť, že túto investíciu bolo potrebné posudzovať ako bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, preto tento nárok mala žalobkyňa uplatniť najneskôr do 3 rokov od právoplatnosti rozvodu manželstva so žalovaným, teda pokiaľ tak neučinila, tento nárok je premlčaný a vzniesol námietku premlčania tejto investície. Zároveň žalobkyňa nepredložila žiaden dôkaz o tejto sume, o ktorej tvrdí, že je dar od otca pre jej osobu. Čo sa týka určenia, že záhrada v k. ú. Furča patrí do podielového spoluvlastníctva účastníkov, poukázal na výklad ustanovenia § 150 OZ a poukázal na to, že žalobkyňa bojovala o výlučné práva k záhrade, že dve susedné záhrady sú vo vlastníctve žalobkyne a jej brata a on ako žalovaný má zákaz vstupu na záhradu.

44. Vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu žalovaného bolo žalovanému doručené dňa 1.4.2016. Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobkyne bolo žalobkyňi doručené dňa 31.3.2016.

45. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016, ďalej len CSP) prejednal odvolania žalobkyne a žalovaného ako podané včas oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovení § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 205 ods. 2 písm. a/ až f/ O.s.p.) a dospel k záveru, že sú splnené

podmienky pre jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 380 ods. 2, § 389 ods. 1 písm. b/, c/, § 391 CSP).

46. V danom prípade boli odvolania podané 05.01.2015 a 23.01.2015.

47. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ktorý nadobudol účinnosť 01. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

48. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP, (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

49. Vychádzajúc z uvedených ustanovení, s prihliadnutím na základné princípy CSP obsiahnuté v jeho Čl. 2 ods. 1,2 a Čl. 3 ods. 1, odvolací súd posudzoval podmienky prípustnosti a dôvody odvolania podľa právneho stavu účinného v čase podania odvolania, teda podľa príslušných ustanovení O.s.p..

50. Preskúvacia činnosť odvolacieho súdu zahŕňa v sebe skúmanie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie tak z hmotnoprávneho hľadiska ako aj postup súdu z hľadiska procesnoprávnych predpisov. Na vady konania pred súdom prvej inštancie odvolací súd prihliada len vtedy, ak tieto mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.), pričom na ne prihliada z úradnej povinnosti bez ohľadu na to, či boli alebo neboli uplatnené v odvolaní.

51. Rozhodnutie súdu musí obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie, musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkové pochody musia byť v odôvodnení dostatočne vysvetlené nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Niet v ňom miesta na dohady a domnienky. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozsudku (§ 157 ods. 2 O.s.p.) je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydávaniu obsahovo nezodôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozsudkov, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozsudku predovšetkým je preukázať správnosť rozsudku a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí v konaní o riadnom, prípadne o mimoriadnom opravnom prostriedku, t. j. musí byť preskúmateľné. Súd rozhodujúci o uplatnenom nároku sa musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho závery musia byť dostatočne vysvetlené.

52. Odvolaním napadnutý rozsudok uvedený náležitosti nemá. Odôvodnenie rozsudku je nedostatočné, pretože sa v ňom jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom nevyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Stranám sporu neozrejmil svoje myšlienkové pochody, spôsob hodnotenia dôkazov, zo skutkových zistení nevyvodil právne závery takým spôsobom, aby výsledok rozhodovacej činnosti bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby strany sporu nemuseli hľadať odpovede na nastolenú problematiku v rovine dohadov a tak, aby sa s prijatými závermi bolo možné stotožniť ako s logickým záverom procesu poznania nielen právnych záverov, ale aj záverov skutkových, z ktorých právne závery vychádzajú. Nepodal žiaden výklad právneho posúdenia skutkového stavu podľa relevantných hmotnoprávnych zákonných ustanovení, aj keď hmotnoprávne ustanovenia boli súdom vymenované. Z týchto dôvodov odvolací súd musí konštatovať, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je neobhájiteľné, v dôsledku čoho je rozsudok nepreskúmateľný.

53. Dôvody, ktoré viedli súd k vyporiadaniu BSM strán sporu spôsobom uvedeným vo výroku nemôže zistiť (nielen) odvolací súd pri svojej prieskumnej činnosti, ale nemôžu ich zistiť ani strany sporu, ktorým sa tak postupom súdu prvej inštancie znemožnilo, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Bolo im totiž znemožnené posúdiť, ako súd prvej inštancie vec vyložil a ako aplikoval príslušné predpisy, akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodnutí, a keďže sa nedá zistiť, prečo vlastne vyporiadal BSM tak ako je to uvedené vo výroku rozhodnutia, bolo im znemožnené proti rozsudku sa brániť právne relevantným odvolaním.

54. Podľa ustanovenia § 143 OZ, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

55. Podľa ustanovenia § 148 ods. 1 OZ, zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

56. Vychádzajúc z vyššie citovaného ustanovenia § 148 ods. 1 OZ, právna úprava obsahuje niekoľko spôsobov zániku BSM, a to zo zákona, dohodou alebo na základe inej právnej skutočnosti. V predmetnom prípade k zániku BSM došlo rozvodom (§ 23 Zákona o rodine), t. j. dňa 16.07.2004, ktorý je zároveň rozhodným dátumom pre zistenie rozsahu (masy) BSM.

57. Súd prvej inštancie však v zmysle vyššie citovaných ustanovení nepostupoval. Zahrnul do masy BSM finančné prostriedky podľa stavu k 28.12.2001, 28.05.1999, bez akéhokoľvek odôvodnenia sumu 458,27 € zo životnej poisťky, nevysporiadal sa správne so zostatkom jednotlivých pôžičiek strán sporu.

58. Nakoľko strany sporu v podaných odvolaniach namietali jednak právne posúdenie vyporiadania, ako aj nesprávne zistený skutkový stav, odvolací súd pristúpil k vyhodnoteniu vyporiadania BSM podľa jednotlivých položiek tvoriacich rozsah BSM.

59. Žalovaný v odvolaní nesúhlasil s prikázaním záhrady parc. č. 412/6 vedenej na LV č. XXXXX, k.ú. Furča do podielového spoluvlastníctva strán sporu. Argumentoval, že nemá k predmetnej nehnuteľnosti prístup, a práve naopak, žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou susednej nehnuteľnosti - pozemku ako aj podielovou spoluvlastníčkou prístupovej cesty k pozemku. Poukázal aj na to, že žalobkyňa bola rozhodnutím okresného súdu určená za výlučnú užívateľku predmetnej nehnuteľnosti - záhrady, ktorá je predmetom vyporiadania. Po preskúmaní obsahu súdneho spisu odvolací súd dospel k záveru, že táto odvolacia námietka žalovaného je dôvodná.

60. Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, do ktorého patrí aj nehnuteľnosť, môže byť podľa okolností konkrétneho prípadu (okrem iného so zreteľom na vyjadrenia strán sporu) výnimočne vyporiadané aj tým spôsobom, že súd prikáže nehnuteľnosť do podielového spoluvlastníctva.

61. Okresný súd však okolnosti tohto konkrétneho prípadu nezohľadnil pri svojom rozhodnutí. Vychádzal iba zo zistenia a záverečných návrhov strán sporu, že žiadna zo strán nemá záujem na čas po rozvode manželstva o prikázanie nehnuteľnosti - záhrady do výlučného vlastníctva.

62. Odvolací súd však dospel k záveru, že takýto spôsob vyporiadania nehnuteľnosti nezodpovedá jej účelnému využitiu. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou susednej nehnuteľnosti, ako aj prístupovej cesty k spornej nehnuteľnosti, ktorá je jediným prístupom k nehnuteľnosti. Žalovaný na rozdiel od žalobkyne nemá k predmetnej nehnuteľnosti zabezpečený priamy prístup. Za účelom jeho zabezpečenia by bolo potrebné uzatvorenie zmlúv so (spolu)vlastníkmi okolitých pozemkov, okrem iného aj (možno) so žalobkyňou. Z uvedeného dôvodu sa preto tento spôsob javí ako neúčelný.

63. Odvolací súd (zároveň) dáva do pozornosti súdu prvej inštancie aj rozhodnutie okresného súdu, ktoré tvorí obsah súdneho spisu (čl.1045). V konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 13C/17/2011 to bola práve žalobkyňa, ktorá sa žalobným návrhom domáhala určenia spôsobu hospodárenia so spoločnou vecou ako aj nariadenia predbežného opatrenia voči žalovanému, a to tak, že žiadala, aby bola výlučne ona oprávnená užívať predmetnú nehnuteľnosť. Rozsudkom zo dňa 27.08.2012 č. k. 13C/17/2011-91 okresný súd jej žalobe vyhovel (rozsudok nadobudol právoplatnosť vo veci samej dňa 02.10.2012), z čoho vyplýva, že žalobkyňa počnúc 03.10.2012 predmetnú nehnuteľnosť výlučne užíva. Okresný súd však na túto skutočnosť pri svojom rozhodnutí o vyporiadaní BSM, neprihliadol. Z uvedeného dôvodu dospel odvolací súd k záveru, že táto odvolacia námietka žalovaného je dôvodná.

64. Odvolacia námietka žalobkyne ohľadne nesprávneho právneho posúdenia ohľadne ceny investícií do prístavby je dôvodná.

65. Žalobkyňa nesúhlasila s rozdelením hodnoty investícií zistenej znaleckým dokazovaním medzi 4 osoby (otec žalovaného, brat žalovaného a strany sporu). Tvrdila, že otec žalovaného nepreukázal, že investoval do prístavby takú sumu, ktorá by zodpovedala súdom vyčíslenej hodnote. Rovnako tvrdila, že rodičia žalovaného nemali dostatok finančných prostriedkov na rekonštrukciu domu a nemali v úmysle vybudovať ešte aj prístavbu k domu. Zároveň poukázala na to, že aj brat žalovaného nepreukázal, že práve on priamo sa podieľal na financovaní prístavby tým, že uhrádzal pôžičky poskytnuté stranám sporu.

66. Žalovaný nesúhlasil so záverom znaleckého dokazovania ohľadne ustálenej hodnoty investícií, a tvrdil, že realizované investície neboli v takej hodnote, nakoľko časť prác realizovali svojpomocne a bolo použité menšie množstvo materiálu, než vyčíslil znalec.

67. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie čo sa týka vložených investícií do predmetnej stavby - prístavby k rodinnému domu, nevyhodnotil v zmysle ustanovenia § 132 O.s.p. a to každý dôkaz jednotlivo a následne v ich vzájomnej súvislosti, pričom nezohľadnil ani celý predmet vyporiadania BSM, pričom súd nie je viazaný návrhmi strán sporu a preto vec predčasne a nesprávne právne posúdil.

68. Treba uviesť, že odvolacia námietka žalobkyne týkajúca sa posudzovania investícií do vecí t.j. do prístavby rodinného domu patriaceho žalovanému, boli súdom prvej inštancie nedôsledne posudzované.

69. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia vychádzajúc z výpovede otca žalovaného uviedol, že po uzavretí manželstva strán sporu on spoločne s manželkou vkladali do domu spoločne všetky svoje finančné prostriedky, ktoré získali dedením z USA vo výške okolo 200.000 Sk, z predaja vinice a tiež z predaja domu po matke. Keď žalobkyňa prišla do domu bývať, všetky práce na dome boli dokončené. Všetky finančné prostriedky, ktoré mal s manželkou, investoval aj do prístavby domu.

70. V tejto časti je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné a rozporuplné. Nie je zrejmé, na základe čoho súd prvej inštancie mal za preukázanú výšku investovaných finančných prostriedkov zo strany otca, nakoľko táto skutočnosť v konaní nebola preukázaná, ba ani zisťovaná. Jednoduché konštatovanie, že boli zdedené finančné prostriedky z USA vo výške 200.000 Kčs, na preukázanie tejto skutočnosti, nie je postačujúce. Rovnako sa v súdnom spise nenachádzajú dôkazy o tom, aký príjem bol z predaja vinice a predaja domu po matke.

71. Rovnako nebolo dostatočným spôsobom preukázané, či vyššie uvedené finančné prostriedky otec žalovaného investoval do domu (starého domu) alebo aj do prístavby, tak ako to konštatoval okresný súd. Otázne zostáva, čo bolo myslené otcom žalovaného, ak tvrdil, že všetky práce boli dokončené, keď žalobkyňa prišla bývať do domu, lebo z doposiaľ vykonaného dokazovania sa javí, že práce na prístavbe boli vykonávané po uzavretí manželstva strán sporu. Nie je teda zrejmé, aká suma z finančných prostriedkov otca žalovaného bola investovaná do jeho starého domu, a aká do prístavby. Rovnako nie je zrejmé, ako dospel okresný súd k záveru, že práve hodnota zodpovedajúca 1 investícií ustálenej znalcom, zodpovedá hodnote finančných prostriedkov investovaných otcom žalovaného.

72. Z odôvodnenia rozsudku sa nedá zistiť, ako sa okresný súd vypořiadal s tvrdením žalovaného ohľadne investícií jeho brata do domu, či suma ním investovaná (ak bude preukázaná) bola použitá na investície do domu (starej časti) alebo do prístavby. Rozhodnutie okresného súdu v tomto smere zostalo neodôvodnené.

73. Rovnako z dôvodov rozhodnutia nie je zrejmé, ako sa súd prvej inštancie vypořiadal s tvrdením žalobkyne o tom, že jej boli darované finančné prostriedky od otca, a ona ich následne použila ako investíciu do prístavby.

74. Pri aplikácii ustanovenia § 150 veta druhá OZ, odvolací súd poukazuje na uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 17/2016 zo 14.1.2016 a sp. zn. II. ÚS 347/09 z 13.10.2009, čo sa týka posudzovania vložených investícií zo spoločného majetku na ostatný majetok a naopak, vychádzajúc z tej skutočnosti,

že znenie ustanovenia § 150 Občianskeho zákonníka bolo prijaté s účinnosťou k 1.4.1964, t.j. v čase statickej ekonomiky, kedy sa princípy slobodného trhu a trhovej ekonomiky neuplatňovali a nemohli ovplyvniť zhodnocovanie nehnuteľností. Preto je treba ustanovenie § 150 OZ na účely vyporiadania BSM a nahradenia toho, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na ostatný majetok jedného z manželov a naopak, interpretovať vo svetle ekonomickej reality dneška a zohľadniť, ako sa majetok vzhľadom na financie vynaložené naň z BSM zhodnotili (na trhu) alebo naopak, znehodnotili.

75. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na dobovú judikatúru (R 42/72 a R 111/98 spolu s mnohými ďalšími dostupnými na ww.justice.gov.sk za účelom hľadania zjednocujúceho riešenia v kontexte správneho výkladu ustanovenia § 150 veta druhá OZ, už v čase trhovej ekonomiky).

76. Čo sa týka postupu okresného súdu pri vyčíslení hodnoty investície ku dňu zániku BSM t. j. 16.07.2004 je potrebné uviesť, že okresný súd ustanovil za účelom jej vyčíslenia znalca, ktorý mal určiť všeobecnú hodnotu investície ku dňu zániku BSM.

77. Pri zisťovaní ceny nehnuteľnosti, ktorá tvorí predmet BSM, treba vychádzať z jej všeobecnej ceny určenej v závislosti od situácie na trhu s nehnuteľnosťami v danom mieste a čase, ku ktorému sa BSM vyporiadava t. j. zo stavu nehnuteľnosti ku dňu zániku BSM, ale podľa ceny ku dňu vyporiadania / rozhodovania/ súdu.

78. S poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax pri zisťovaní ceny nehnuteľností, mal súd obdobným spôsobom postupovať aj pri ustálení hodnoty investícií do domu (prístavby).

79. Investíciu možno chápať ako hodnotu, o ktorú sa individuálny majetok jedného z manželov v dôsledku spoločnej investície ku dňu vyporiadania zvýšil. Takýto prírastok je v skutočnosti tým, čo ku dňu vyporiadania bolo na majetok vynaložené.

80. Úlohou súdu prvej inštancie bude preto po vrátení veci v prvom rade zistiť, akú sumu preukázateľným spôsobom investoval do nehnuteľnosti otec žalovaného, a brat žalovaného, a určiť pomer investície otca žalovaného, brata žalovaného a strán sporu k celku. Potom okresný súd ustáli hodnotu investícií tak, že zistí hodnotu nehnuteľnosti s investíciou (ku dňu vyporiadania BSM) a hodnotu bez investície. Rozdiel medzi týmito hodnotami rozdelí pomerom zisteným vyššie a sumu pripadajúcu na strany sporu zahrnie do vyporiadania, nakoľko takýmto spôsobom zistená hodnota investície, bude zodpovedať tomu, čo zo spoločného vynaložili na výlučný majetok žalovaného (otca žalovaného a jeho brata).

81. V prípade, že žalobkyňa preukáže, že sa na zhodnotení nehnuteľnosti podieľala aj vlastnými finančnými prostriedkami (dar od jej otca), rozdiel medzi hodnotami (hodnota nehnuteľnosti s investíciou ku dňu vyporiadania BSM a hodnotu bez investície) poníži o takto tvrdenú a hlavne preukázanú sumu.

82. Predmet BSM je vymedzený v ustanovení § 143 OZ. Aj pri poistných zmluvách týkajúcich sa poistenia osôb je nevyhnutné vychádzať zo zásad použitých pri iných zmluvách a plneniach a teda, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrí aj plnenie z poistnej zmluvy, pokiaľ bolo za trvania manželstva realizované v prospech ktoréhokoľvek z manželov. Poistka sama však môže predstavovať určitú hodnotu, keďže pri poistení osôb je poisťovňa povinná v niektorých prípadoch pri zániku poistenia vyplatiť „odbytné“.

83. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný dňa 18.02.1999 uzatvoril poistnú zmluvu s Prvou česko - slovenskou poisťovňou a.s. Košice, predmetom ktorej bolo životné poistenie žalovaného. Okresný súd do vyporiadania zahrnul sumu 458 Eur, o ktorej žalobkyňa tvrdila, že ju uhradila na životnú poistku žalovaného počas trvania manželstva. Jej úhradu preukazovala výpismi z účtu.

84. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že suma 458 Eur je predmetom vysporiadania BSM. Pokiaľ ide o jednotlivé platby poistného platené za trvania manželstva zo spoločného majetku na osobné poistenie jedného z manželov, tieto platby pri vyporiadaní nemožno posudzovať ako náklady vynaložené na osobný majetok manžela (R 42/1972).

85. Pre zistenie toho, aká suma je predmetom vysporiadania, je rozhodný dátum zániku manželstva a teda aj BSM, t. j. 16.07.2004.

86. Je potrebné preto skúmať, aký bol stav poisťky v čase zániku manželstva, či a aké nároky z poisťky vyplynuli, prípadne aké odbytné by bolo k tomuto dňu poisťovňou vyplatené a na tieto nároky potom pri vyporiadaní prihliadať ako na iné pohľadávky. Bez povšimnutia nemožno ponechať ani listinný dôkaz predložený žalovaným v odvolacom konaní, svedčiaci o tom, že došlo k zániku poistenia k 18.04.2012, pričom konečný stav finančného plnenia z poisťnej zmluvy predstavoval sumu 0 Eur (čl. 1043).

87. Strany sporu za trvania manželstva uzatvorili dňa 11.12.1990 so Slovenskou štátnou sporiteľňou Zmluvu o pôžičke (čl. 64), predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 1.659,69 € (50.000 Kčs) na zariadenie bytu. Dňa 11.12.1990 uzatvorili strany sporu so Slovenskou štátnou sporiteľňou Zmluvu o pôžičke a obmedzení prevodu nehnuteľnosti (čl. 89), predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 3.319,39 € (100.000 Kčs) na prístavbu rodinného domu. Dňa 01.11.1991 uzatvorili strany sporu so Slovenskou štátnou sporiteľňou Zmluvu o pôžičke a obmedzení prevodu nehnuteľnosti (čl. 60), predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 3.319,39 € (100.000 Kčs) na prístavbu rodinného domu.

88. Ohľadne úhrad jednotlivých pôžičiek strany sporu predložili výpisy z účtu. Tvrdenia o spôsobe úhrady jednotlivých pôžičiek však boli protichodné. Žalobkyňa tvrdila, že pôžičky na prístavbu uhrádzala výlučne ona v rozsahu 61,5%, z mladomanželskej pôžičky uhradila sama aj s úrokmi 1.870,47 €, pričom všetky domáce spotrebiče zostali u žalovaného. Žalovaný tvrdil, že pôžičky na prístavbu uhrádzali spoločne s bratom, ktorý sa podieľal 50%, otcom (50%) a strany sporu ako manželia uhrádzali tiež 50%.

89. Okresný súd do vyporiadania zahrnul sumu 1.660 € (správne má byť suma 1.659,69 € - poznámka odvolacieho súdu) titulom mladomanželskej pôžičky, sumu 3.319,39 € titulom pôžičky zo dňa 11.12.1990 a sumu 3.319,39 € titulom pôžičky zo dňa 01.11.1991, spolu suma na pôžičkách na prístavbu 6.639 €.

90. S týmto spôsobom vyporiadania sa odvolací súd nestotožňuje a z uvedeného dôvodu sú aj v tomto smere odvolacie námietky strán sporu dôvodné.

91. Rovnako ako v prípade životného poistenia žalovaného, aj v prípade pôžičiek je pre vyporiadanie rozhodujúci stav jednotlivých pôžičiek ku dňu zániku manželstva t. j. 16.07.2004.

92. Vykonaným dokazovaním z obsahu súdneho spisu vyplynulo, že po zániku manželstva žalovaný zaplatil titulom mladomanželskej pôžičky 29 splátok po 350 Sk, t. j. sumu 388,70 € (11.710 Sk). Úlohou súdu prvej inštancie bude preto zistiť, či skutočne po zániku manželstva žalovaný na mladomanželskú pôžičku uhradil uvedenú sumu. Ak bude toto tvrdenie preukázané, predmetom vyporiadania zostane táto suma, ktorú žalovaný po zániku manželstva vynaložil zo svojho na spoločnú pôžičku strán sporu, nadobudnutú počas trvania manželstva.

93. Čo sa týka oboch pôžičiek na prístavbu rodinného domu, z doposiaľ vykonaného dokazovania nevyplýva, aký bol zostatok pôžičiek ku dňu zániku manželstva. Úlohou súdu prvej inštancie bude preto zistiť, aký bol zostatok na oboch pôžičkách ku dňu zániku manželstva. Je potrebné však vziať zreteľ na to, že predmetom neuhradenej sumy pôžičky nebude iba suma pozostávajúca z neuhradených jednotlivých splátok, ale suma, ktorá zahŕňa všetko to, čo je potrebné na predmetnú pôžičku uhradiť do jej vysporiadania. Až takto zistená a ustálená suma môže byť predmetom vysporiadania.

94. V prípade, že niektorá zo strán po zániku manželstva uhradila na tú ktorú pôžičku na prístavbu domu určitú sumu, je potrebné zohľadniť tieto platby tak, ako keby túto sumu vynaložila zo svojho vlastného na spoločný majetok. Je pritom potrebné vziať zreteľ aj na prípadné platby iných osôb na tieto pôžičky po zániku manželstva strán sporu a v odôvodnení sa dôsledne vysporiadať s tým, či možno takéto platby považovať za platby strany sporu t. j. bývalých manželov na im poskytnutú pôžičku alebo sa jedná o platby tretej osoby na cudziu pôžičku.

95. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplynulo, že za trvania manželstva žalovaný dňa 28.12.2001 uzavrel Zmluvu o tichom spoločenstve so spoločnosťou HORIZONT SLOVAKIA, a.s. (čl.

449), na základe ktorej ako tichý spoločník investoval sumu 4.248,82 € (128.000 Sk). Dňa 28.05.1999 uzavrel žalovaný Zmluvu o tichom spoločenstve so spoločnosťou B.M.G. INVEST spol. s r.o. (čl. 448), na základe ktorej ako tichý spoločník investoval sumu 3.319,39 € (100.000 Sk).

96. Okresný súd do vyporiadania zahrnul sumu 4.249 € a sumu 3.319 €, teda sumy, ktoré žalovaný pôvodne investoval do uvedených spoločností zo spoločných prostriedkov. S týmto spôsobom vyporiadania sa odvolací súd nestotožňuje, z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

97. Ako bolo vyššie uvedené, aj v tomto prípade platí, že pre vyporiadanie týchto investícií je rozhodujúci stav jednotlivých investícií ku dňu zániku manželstva t. j. 16.07.2004. Okresný súd však v tomto smere nepostupoval dôsledne, nezisťoval, aký je stav týchto investícií ku dňu zániku manželstva.

98. Všeobecne známou skutočnosťou je, že Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 4K 18/02-41 zo dňa 28.05.2002 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka HORIZONT SLOVAKIA, a.s. a ustanovil správcu konkurznej podstaty JUDr. Vladimíra Bajtoša, advokáta. Zároveň Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 5K 12/02-125 zo dňa 03.09.2002 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka B.M.G. INVEST s.r.o. a ustanovil správcu konkurznej podstaty JUDr. Františka Hadušovského, advokáta.

99. Z výpisu z obchodného registra verejne prístupného na stránke Ministerstva spravodlivosti SR nevyplýva, že by bolo konkurzné konanie v jednom alebo druhom prípade ukončené.

100. Úlohou súdu prvej inštancie bude preto zistiť, aký bol stav konkurzných konaní ku dňu zániku manželstva, či bola pohľadávka žalovaného prihlásená do oboch konkurzných konaní a v akom rozsahu bola ku dňu zániku manželstva uspokojená.

101. Ak k uspokojeniu veriteľa (žalovaného) z konkurznej podstaty došlo po zániku manželstva, takto zistená suma bude predmetom vyporiadania strán sporu. Ak doposiaľ nedošlo k rozvrhu výťažku z konkurznej podstaty tej ktorej spoločnosti, úlohou okresného súdu bude zistiť, prípadne aké uspokojenie by bolo ku dňu vyporiadania BSM žalovanému vyplatené z konkurznej podstaty a na tieto nároky potom pri vyporiadaní prihliadať ako na iné pohľadávky.

102. Čo sa týka ustálenia hodnoty podniku STROJTAS, s.r.o. a Y. F. - Požičovňa strojov, žalobkyňa namietala výšku ohodnotenia ustálenú na základe znaleckého dokazovania. K správnosti záverov znaleckého dokazovania odvolací súd konštatuje, že znalec je súdom ustanovená osoba, ktorá na základe svojich odborných znalostí je poverená vypracovaním znaleckého posudku. Znalec zodpovedá za obsah znaleckého posudku ako aj za to, že znalecký posudok bude vyhotovený v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

103. Z uvedeného dôvodu, ak sa žalobkyňa domnieva, že opakovaným znaleckým dokazovaním ohľadne uvedených položiek by sa v konaní dospelo k iným záverom ohľadne ohodnotenia podnikov, nič nebráni žalobkyňu, aby nechala vypracovať nový znalecký posudok. Civilný sporový poriadok účinný od 01.07.2016 v ustanovení § 209 CSP umožňuje stranám sporu, aby svoje tvrdenia preukázali aj prostredníctvom súkromného znaleckého posudku. Súkromný znalecký posudok je znalecký posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd. Ak je súdu predložený súkromný znalecký posudok, ktorý má všetky zákonom predpísané náležitosti a obsahuje doložku o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku, postupuje sa pri vykonávaní tohto dôkazu akoby išlo o znalecký posudok súdom ustanoveného znalca.

104. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušil a v zrušenom rozsahu vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

105. V tomto ďalšom konaní súd prvej inštancie odstráni vytknuté nedostatky, pre ktoré je jeho rozsudok arbitrárny tým, že ustáli hodnotu majetku, ktorý patrí do BSM, s prihliadnutím na vyššie uvedené zásady ohodnotenia, a pristúpi k ich vyporiadaniu. Výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotí podľa zásad stanovených v § 191 CSP, jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyloží svoje myšlienkové pochody a zo skutkových zistení vyvodí právne závery, t. j. uvedie ako podriaďuje zistený skutkový stav pod príslušné ustanovenia hmotného práva a ozrejní vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Vyporiada sa

prítom so všetkými podstatnými námietkami žalobkyne a žalovaného, o žaloba rozhodne rozsudkom majúci všetky náležitosti v zmysle § 220 ods. 2 CSP tak, aby jeho rozsudok bol jasný, zrozumiteľný, dostatočne odôvodnený a presvedčivý.

106. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov celého konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

107. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).